

[Hier lees je het volledige onderzoek](#)

Bruggen bouwen

tussen jongeren en (jeugd)beleid

Inspraak is belangrijk voor jongeren. Het is niet alleen een recht uit het Kinderrechtenverdrag, maar ook essentieel voor positief opgroeien en het ontwikkelen van agency: het vermogen om invloed uit te oefenen op hun leven, omgeving en beslissingen die hen raken. Jongeren die ervaren dat hun stem ertoe doet, ontwikkelen meer zelfvertrouwen, veerkracht en maatschappelijke betrokkenheid.

Toch wordt hun stem nog te vaak vaak niet serieus genomen. In beleid en praktijk overheersen de gebrekenblik (focussen op wat er misgaat) en het transitiedenken (jongeren zien als volwassenen-in-wording). Beide perspectieven geven weinig ruimte aan hun creativiteit, verantwoordelijkheid en invloed.

Het Innovatienetwerk Jeugd (INJ) ondersteunt sinds 2015 slimme ideeën voor de jeugd(hulp). En blijft werken aan de missie om innovaties te verkennen, aan te jagen, te ontwikkelen en duurzaam te realiseren samen met jongeren. Binnen de jongerencommunity Samen met de Jeugd (SMDJ) stimuleren zij jongerenparticipatie (16-30 jaar) en meer mogelijkheden voor inspraak, invloed en initiatief.

Sinds 2023 werkt het Innovatienetwerk Jeugd samen met het lectoraat Sociale Veerkracht en de Werkplaats Sociaal Domein Fontys Noord-Brabant. Vanuit deze samenwerking is in 2024 een onderzoek gestart naar de aanpak van Samen met de Jeugd. Doel: expliciteren welke werkzame elementen jongeren zeggenschap en agency geven, zodat andere organisaties hiervan kunnen leren – zonder dat het een rigide afvinklijst wordt.

Onderzoekers van het lectoraat woonden bijeenkomsten bij, interviewden stakeholders en analyseerden documenten om de aanpak van Samen met de Jeugd verder te kunnen expliciteren. Zo zijn de werkzame elementen van de aanpak van Samen met de Jeugd in kaart gebracht en is onderzocht hoe deze bijdragen aan de zeggenschap en agency van jongeren.

Ik heb geleerd om niet alleen mijn eigen stem te laten horen, maar de stem van andere jongeren mee te nemen

-Lid Jeugdwelzijnsraad

[Hier lees je het volledige onderzoek](#)

Bruggen bouwen tussen jongeren en (jeugd)beleid

Onderzoeksvraag

Wat zijn volgens diverse stakeholders de werkzame elementen van de aanpak van Samen met de Jeugd en hoe versterken zij hiermee de zeggenschap en agency van jongeren?

Beleefde werkzame elementen

Op basis van diverse onderzoeksgegevens zijn de volgende vijf beleefde werkzame elementen van de aanpak van het Innovatienetwerk Jeugd (INJ) in de context van Samen met de jeugd (SMDJ) te onderscheiden:

1. De wijze waarop het INJ georganiseerd is
2. Verbindende rol van de aanjagers jongerenparticipatie
3. Met geduld aansluiten bij de leef- en beleefwereld van jongeren
4. 'Echte' inspraak: de stem van jongeren doet ertoe
5. Opbrengsten voor jongeren: leren en netwerk

Uitdagingen

De vijf werkzame elementen laten zien op welke manier het INJ invulling geeft aan de inspraak van jongeren. Het vormgeven hiervan brengt echter ook uitdagingen met zich mee: deze hebben te maken met het bouwen van een brug tussen de belevingswereld van jongeren en de beleidswereld van ambtenaren, representatie van jongeren en het verduurzamen van participatie.

Aanjagers jongerenparticipatie bouwen voortdurend bruggen tussen de wereld van jongeren en die van ambtenaren, en moeten daarbij schakelen tussen deze twee werelden en twee talen. Hoe breng je deze werelden, die verschillende snelheden en taal gebruiken, effectief samen?

Dit is niet altijd makkelijk. Vooral het bouwen van bruggen richting beleid kan uitdagingen opleveren. De geduldige en duurzame aanpak van het INJ – waarbij het niet draait om snelle interventies – geeft jongeren het gevoel dat zij ertoe doen. Tegelijkertijd kan dit proces van geduld en contact maken soms botsen met de volle agenda's en de behoefte aan snel resultaat van beleidsmakers, ook al waarderen zij het INJ en erkennen zij het belang van jongerenparticipatie.

Bij sommige raden ben je gewoon decoratie om het vinkje te halen. Maar bij Samen met de jeugd is dat absoluut niet.

-Lid Jeugdwelzijnsraad

Aanbevelingen

Hoewel vrijwel alle respondenten positief waren over de aanpak van het INJ en het belang van jongerenparticipatie onderschreven, zijn de volgende uitdagingen bij het vormgeven van jongerenparticipatie gesignaleerd. Deze leiden tot drie groeimogelijkheden:

1. Nog meer investeren in brug naar beleid
2. Representatie: inclusie van jongeren met diverse achtergronden
3. Verduurzamen

Als beleidsmakers doen we zo meer kennis op over de problematiek. Dat is waardevol. Soms denken we wel te weten wat jongeren belangrijk vinden. Dat ze snel willen worden geholpen bijvoorbeeld, maar dan blijkt dat de jongeren liever wachten op iemand met wie ze een goede klik hebben.

-Geïnterviewde beleidsmaker